

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 58 - 95, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT. 24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89
E-mail: sekretariat@cbos.pl

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

BS/135/2001

OCENY DZIAŁALNOŚCI SEJMU, SENATU I PREZYDENTA NA TYDZIEŃ PRZED WYBORAMI PARLAMENTARNYMI

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, PAŹDZIERNIK 2001

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

We wrześniu¹, ostatnim miesiącu działalności dotychczasowego parlamentu, poprawił się wizerunek obydwu jego izb. Dotyczy to przede wszystkim pracy Sejmu, której oceny pozytywne osiągnęły poziom nienotowany od stycznia bieżącego roku; niemniej ocen krytycznych jest trzykrotnie więcej. Opinie o pracy Senatu niewiele się zmieniły, jednak kierunek zmian jest również korzystny dla izby wyższej. Działalność prezydenta w zasadzie została oceniona podobnie jak miesiąc wcześniej. Trzeba jednak pamiętać, że badanie realizowaliśmy przed okresem ożywionej działalności Aleksandra Kwaśniewskiego związanej z wyborami i przygotowaniem do powołania nowego rządu.

Tabela 1

Oceniane instytucje	Oceny*	Wskazania respondentów według terminów badań																Zmiany VIII-IX
		VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	
		2000								2001								
		w procentach																
Sejm	dobra	18	20	19	22	22	20	21	25	18	17	20	19	16	19	14	21	+7
	zła	71	65	66	60	60	65	64	60	68	71	68	67	69	67	71	62	-9
Senat	dobra	25	25	26	27	26	28	26	27	21	19	25	21	20	23	21	23	+2
	zła	56	55	54	48	48	49	53	52	61	63	56	60	58	57	58	55	-3
Prezydent	dobra	76	72	71	72	68	70	71	72	73	71	75	72	73	74	70	72	+2
	zła	15	18	18	19	22	20	19	20	20	20	17	18	17	17	18	17	-1
* Pominięto „trudno powiedzieć”																		

Ocena pracy obydwu izb parlamentu wiąże się w pewnym stopniu z pozycją społeczną badanych, a także z ich poglądami politycznymi (patrz tabele aneksowe).

¹ Sondaż „Aktualne problemy i wydarzenia” (136) przeprowadzono w dniach od 13 do 16 września 2001 roku na liczącej 1225 osób reprezentatywnej próbie losowo-adresowej dorosłej ludności Polski.

W stosunku do Sejmu we wszystkich grupach społeczno-zawodowych i kategoriach demograficznych przeważają oceny negatywne, jednak najmniej krytyczni są badani z wyższym wykształceniem, należący do kadry kierowniczej i inteligencji oraz prowadzący samodzielną działalność gospodarczą². Natomiast w stosunku do Senatu wśród osób z wyższym wykształceniem wyraźnie przeważają oceny pozytywne, a wśród kadry kierowniczej i inteligencji zdania są podzielone, z nieznaczną przewagą ocen pozytywnych.

Jeśli weźmiemy pod uwagę orientacje polityczne, to możemy stwierdzić, że stosunkowo najlepiej oceniają pracę parlamentu respondenci o poglądach prawicowych. Jednak zależność ocen parlamentu od poglądów politycznych nie ma prostego przełożenia na sympatie partyjne. W poszczególnych elektoratach oceny te kształtują się następująco:

Tabela 2

Elektoraty	Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność Sejmu ?		
	Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Liga Polskich Rodzin*	26	52	22
PiS	21	64	15
PO	35	53	12
PSL	14	68	18
Samoobrona*	12	70	18
SLD-UP	21	69	10
Niezdecydowani	22	53	25
Niezamierzający głosować	19	60	21
* Ze względu na małą liczebność w badanej próbie zwolenników tych partii podane odsetki należy traktować z ostrożnością			

² Ze względu na małą liczebność w badanej próbie tej ostatniej grupy (39 osób) konstatację tę należy traktować z ostrożnością.

Tabela 3

Elektoraty	Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność Senatu ?		
	Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Liga Polskich Rodzin*	24	50	26
PiS	32	49	19
PO	44	42	14
PSL	23	52	25
Samoobrona*	20	61	19
SLD-UP	21	65	14
Niezdecydowani	23	46	31
Niezamierzający głosować	19	55	26
* Ze względu na małą liczebność w badanej próbie zwolenników tych partii podane odsetki należy traktować z ostrożnością			

Sejm III kadencji najrzadziej zasługuje na dobrą ocenę zdaniem wyborców Samoobrony i PSL. Z drugiej strony najbardziej pozytywną oceną pracy obu izb parlamentu wyróżniają się zwolennicy Platformy Obywatelskiej. W stosunku do Senatu wśród wyborców PO można nawet mówić o równowadze ocen pozytywnych i negatywnych. Warto też zwrócić uwagę na stosunkowo mniejszy krytycyzm wobec parlamentu w grupie badanych, którzy zapowiadali nieuczestniczenie w wyborach.

Mniej kontrowersji niż praca posłów i senatorów wzbudza działalność prezydenta. Przez zdecydowaną większość ankietowanych we wszystkich grupach społecznych i kategoriach demograficznych jest ona oceniana pozytywnie. Warto jednak zauważyć, że z jednej strony wśród rolników prezydent otrzymał mniej więcej dwukrotnie więcej ocen negatywnych niż we wszystkich pozostałych grupach społecznych, z drugiej natomiast - stosunkowo najbardziej krytyczni wobec niego są mieszkańcy największych miast.

Tabela 4

Elektoraty	Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność prezydenta Aleksandra Kwaśniewskiego?		
	Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć
	w procentach		
LPR*	34	53	13
PiS	63	27	10
PO	79	13	7
PSL	73	25	2
Samoobrona*	72	14	14
SLD-UP	92	5	3
Niezdecydowani	61	22	17
Niezamierzający głosować	64	20	16
* Ze względu na małą liczebność w badanej próbie zwolenników tych partii podane odsetki należy traktować z ostrożnością			

Mimo że krytycyzm wobec działalności prezydenta Aleksandra Kwaśniewskiego jest tym większy, im bardziej na prawo badany lokuje swoje poglądy polityczne, także wśród ogółu ankietowanych określających swoje poglądy polityczne jako prawicowe blisko dwie trzecie pozytywnie ocenia jego działalność. Natomiast osoby krytycznie ustosunkowane wobec prezydenta skupiły się w elektoracie Ligi Polskich Rodzin - więcej niż połowa zwolenników tego ugrupowania negatywnie ocenia jego pracę.

Opracował

Michał STRZESZEWSKI

A N E K S

Tabela 1. Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność **Sejmu?**

	(%)			
	Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	21	62	17	1224
Płeć				
Mężczyźni	22	66	11	584
Kobiety	20	57	23	640
Wiek				
18-24 lat	33	51	16	189
25-34	22	58	20	221
35-44	17	68	15	225
45-54	19	69	12	246
55-64	20	65	15	149
65 lat i więcej	17	56	27	194
Miejsce zamieszkania				
Wies	20	60	20	443
Miasto do 20 tys.	21	66	13	153
20-100 tys.	19	63	18	239
101-500 tys.	24	61	15	249
501 tys.i więcej mieszk.	21	62	17	140
Wykształcenie				
Podstawowe	18	55	27	327
Zasadnicze zawodowe	19	67	14	380
Średnie	23	63	14	407
Wyższe	33	57	11	109
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier.,inteligencja	31	59	10	74
Prac.umysł.hiż.szczębla	21	62	17	97
Pracownicy fiz.- umysł.	19	62	19	103
Robotnicy wykwalifikowani	16	72	12	122
Robotnicy niewykwalifik.	16	57	27	42
Rolnicy	16	72	12	71
Pracujący na własny rach.	38	58	4	39
Bierni zawodowo				
Renciści	17	56	27	147
Emeryci	20	61	19	218
Uczniowie i studenci	28	58	14	92
Bezrobotni	22	62	16	157
Gospodynie domowe i inni	21	54	24	61
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	20	65	15	184
społce właścicieli				
prywatnych i państwa	20	70	10	90
sekt. pryw. poza rolnict.	24	59	17	212
prywatnym gosp. rolnym	16	70	14	86
Dochody na jedną osobę				
Do 275 zł	22	68	11	160
276-399	21	59	20	116
400-549	15	65	19	239
550-799	24	50	26	156
Powżej 799 zł	28	62	11	214
Ocena własnych war. mater.				
Źle	14	67	19	467
Średnie	23	59	18	575
Dobre	34	55	12	182
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	21	54	25	68
Raz w tygodniu	21	62	17	632
1-2 razy w miesiącu	16	66	19	180
Kilka razy w roku	24	62	14	222
W ogóle nie uczestniczy	22	58	20	120
Poglądy polityczne				
Lewica	20	70	10	371
Centrum	19	69	12	337
Prawica	27	58	16	247
Trudno powiedzieć	20	44	36	269

Tabela 2. Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność **Senatu**?

	(%)			
	Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	23	55	22	1224
Płeć				
Mężczyźni	26	57	16	584
Kobiety	21	52	27	640
Wiek				
18-24 lat	30	47	23	189
25-34	25	53	22	221
35-44	24	58	18	225
45-54	20	63	16	246
55-64	25	54	21	149
65 lat i więcej	17	50	33	194
Miejsce zamieszkania				
Wies	21	55	24	443
Miasto do 20 tys.	26	58	16	153
20-100 tys.	20	58	21	239
101-500 tys.	26	51	22	249
501 tys. i więcej mieszk.	26	52	22	140
Wykształcenie				
Podstawowe	17	50	33	327
Zasadnicze zawodowe	21	60	19	380
Średnie	25	58	17	407
Wyższe	46	37	17	109
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	45	42	13	74
Prac. umysł. niż. szczebla	23	59	19	97
Pracownicy fiz.-umysł.	25	52	24	163
Robotnicy wykwalifikowani	26	54	19	122
Robotnicy niewykwalifik.	18	53	29	42
Rolnicy	21	62	17	71
Pracujący na własny rach.	31	61	9	39
Bierni zawodowo				
Rencisci	17	55	28	147
Emeryci	20	54	26	218
Uczniowie i studenci	22	54	24	92
Bezrobotni	23	60	17	157
Gospodynie domowe i inni	23	48	29	61
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	27	52	21	184
społce właścicieli	28	57	15	90
prywatnych i państwa	29	51	20	212
sekt. pryw. poza rolnict.	20	61	18	86
prywatnym gosp. rolnym				
Dochody na jedną osobę				
Do 275 zł	25	61	14	160
276-399	22	59	19	116
400-549	18	60	22	239
550-799	23	47	30	156
Powyżej 799 zł	35	47	19	214
Ocena własnych war. mater.				
Źle	17	62	22	467
Średnie	26	52	22	575
Dobre	34	46	20	182
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	24	46	31	68
Raz w tygodniu	24	56	20	632
1-2 razy w miesiącu	19	58	22	180
Kilka razy w roku	25	57	18	222
W ogóle nie uczestniczy	25	45	30	120
Poglądy polityczne				
Lewica	20	66	14	371
Centrum	24	60	16	337
Prawica	34	45	20	247
Trudno powiedzieć	17	42	42	269

Tabela 3. Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność **prezydenta Aleksandra Kwaśniewskiego?**

	(%)			
	Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	72	17	11	1224
Płeć				
Mężczyźni	73	18	9	585
Kobiety	71	17	12	640
Wiek				
18-24 lat	71	19	10	189
25-34	75	14	11	221
35-44	74	19	7	225
45-54	75	16	9	246
55-64	72	18	11	150
65 lat i więcej	65	19	16	194
Miejsce zamieszkania				
Wieś	71	18	11	443
Miasto do 20 tys.	71	17	12	153
20-100 tys.	72	17	11	240
101-500 tys.	82	10	8	249
501 tys. i więcej mieszk.	59	20	12	140
Wykształcenie				
Podstawowe	67	17	16	327
Zasadnicze zawodowe	73	18	8	381
Średnie	74	17	9	407
Wyższe	73	17	10	109
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	79	13	9	74
Prac. umysł. niż. szczebla	76	15	9	97
Pracownicy fiz.-umysł.	74	19	7	163
Robotnicy wykwalifikowani	82	13	5	122
Robotnicy niewykwalifik.	74	11	15	42
Rolnicy	64	30	7	71
Pracujący na własny rach.	88	12	0	39
Bierni zawodowo				
Rencisci	64	20	15	148
Emeryci	71	16	13	218
Uczniowie i studenci	70	18	12	92
Bezrobotni	69	21	10	157
Gospodynie domowe i inni	63	16	21	61
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	76	17	7	184
społce właścicieli				
prywatnych i państwa	85	8	7	90
sekt. pryw. poza rolnict.	77	15	8	212
prywatnym gosp. rolnym	65	29	6	86
Dochody na jedną osobę				
Do 275 zł	67	26	8	160
276-399	76	16	8	116
400-549	74	15	11	239
550-799	79	13	8	156
Powyżej 799 zł	77	14	10	214
Ocena własnych war. mater.				
Źle	66	22	12	467
Średnie	75	15	10	576
Dobre	78	13	9	182
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	64	21	15	68
Raz w tygodniu	72	18	10	633
1-2 razy w miesiącu	69	22	9	180
Kilka razy w roku	74	15	12	222
W ogóle nie uczestniczy	77	13	10	120
Poglądy polityczne				
Lewica	87	10	3	372
Centrum	73	19	8	337
Prawica	62	26	11	247
Trudno powiedzieć	59	18	24	269